

PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 popołudniu („Gazeta Wieczorna”).

Ceny prenumeraty:

Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania
gazety 2 korony.

Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca
się 60 halerzy.

Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii:

miesięcznie . 2 K 50 h.	z dwukrotną 3 K — h.
kwartalnie . 7 „ 50 „	wysyłką . . 9 „ — „
rocznie . 30 „ — „	pocztową . 36 „ — „

W Niemczech miesięcznie . . . . . 4 K — h.
W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petirowy
lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz pe-
trowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz
2 kor. Nekrologia za wiersz petirowy 60 hal. —
Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy
tłustymi czcionkami liczą się podwójnie. Numer
pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 8 hal.

Nr. 597.

Lwów, wtorek 26. marca 1912.

Rok II.

Walny Zjazd Krajowy Polskiej Demokracji.

Krajowy Zjazd Polskiej Demokracji.

Krajowy Zjazd mężów zaufania i delegatów Stronnictwa Polskiej Demokracji obradował przez cały dzień w niedzielę 24 b. m. w gmachu Ligi P. P. we Lwowie przy udziale 172 uczestników. Reprezentowane były istniejące już lokalne organizacje w Krakowie, we Lwowie, Tarnopolu, Gródku, Samborze i Bochni. Obecni też byli delegaci grup stronnictwa w całym szeregu miast prowincjonalnych, będących w związku. Z posłów stronnictwa do Sejmu i parlamentu zauważyliśmy prezesa Koła Polskiego dr. Leo, Bandrowskiego, Battaglię, Federowicza, Germana, Jahlę, Landaua, Loewensteina, Kleskiego, Maissę, Maryewskiego, Merunowicza, Raucha, Rittla, Rutowskiego, Rychlika, Stesłowicza, Zieleniewskiego, oraz rektora politechniki prof. Fiedlera.

Przez burmistrzów swych reprezentowane były prócz Krakowa, miasta: Brody (dr. Rittel), Bochnia (dr. Maiss), Złoczów (dr. Gold), Sambor (dr. Steuermann), Stryj (dr. Falk), Kolomyja (dr. Kleski), Podgórze (p. Maryewski), Delatyn (p. Atlas) i inne.

Zagajenie.

Po ukonstytuowaniu się prezydium, w którego skład weszli p. German, jako przewodniczący, p. Bandrowski, jako zastępca przew., a pp. dr. Dwernicki i inż. Peroś, jako sekretarze, zagaił obrady Zjazdu p. German. Mowca skreślił pokrótce trudności i przeciwności, jakie się naszczały przy rozpoczęciu przed przeszło rokiem organizowaniu Polskiego Stronnictwa Demokratycznego i powitał Zjazd jako zapowiedź zrzeszenia się tych wszystkich żywiołów w kraju, które dotychczas, czy w pojedynkę, czy w luźnych acz bliskich sobie programach organizacjach pracowały nad wcieleniem w życie idei demokratycznej. „Tak liczny Zjazd delegatów z całego kraju — mówił p. German — jest niezbitym dowodem istotnej potrzeby organizacji Polskiego Stronnictwa Demokratycznego, które, jako stronnictwo przyszłości, musi objąć jak najszerze warstwy ludowe naszego kraju, zwłaszcza w miastach”. W końcu wita dr. German dra Juliusza Leo, jako pierwszego prezesa Koła Polskiego, wyszłego z łona Polskiego Stronnictwa Demokratycznego i otwiera obrady.

Po ustaleniu porządku dziennego, w którym na pierwszym punkcie postawiono sprawę programu a na drugim sprawę organizacji Polskiego Stronnictwa Demokratycznego, udzielił przewodniczący głosu referentowi sprawę programu dr. Battaglia.

Sprawa programu.

Charakteryzując w krótkości historię powstania obecnego programu — oświadcza dr. Battaglia, iż jest on przeważnie tylko skryształowaniem starych idei demokratycznych w nowych słowach, wywołanem potrzebą doprowadzenia programów i poglądów rozmaitych odłamów demokratycznych do wspólnego mianownika. Podstawą organizacji musi być jednolity katechizm polityczny, obowiązujący bezwzględnie tych wszystkich, którzy ho dują polskiej idei demokratycznej. Program przez referenta przedstawiony opiera się na programach Polskiej Demokracji z r. 1900 i 1907, dostosowanych obecnie do zmienionych wymagań życia i do nowych stosunków życia publicznego.

Następnie przedstawił referent po kolei poszczególne punkty programu. Nad każdym z nich z osobna odbywała się dyskusja i głosowanie.

Bez dyskusji przyjęto w stylizacji referenta punkty projektu dotyczące się odrodzenia narodu, demokratyzacji społeczeństwa, zasad wolności, równości i równouprawnienia kobiet. Z rozdziału „Reforma ustroju politycznego” przyjęto m. i. bez dyskusji ustępy o usamodzielnieniu kraju i solidarności Koła Polskiego. Nad ustępem dotyczącym reformy wyborczej rozwinęła się żywsza dyskusja, w której zabierali głos pp. Merunowicz, Le Bouton, Maryewski, Sichrawa, Bandrowski, Starkel, rektor Fiedler i referent, poczem ustęp ten, oświadcza się za czteroprzymiotnikowym prawem, jako ideałem politycznym demokracji przy równoczesnym zabezpieczeniu interesów narodowych przyjęto w stylizacji referenta.

Z kolei uchwalili Zjazd ustępy traktujące sprawę reformy administracji publicznej i prawa języka polskiego.

Nad rozdziałem „oświata” toczyła się nader żywa i długa dyskusja, w której głos zabierali pp. Srokowski, Brzeziński, Mięśowicz, Niemczyński, Rutowski, Ostrowski, Loewenstein, Potocki, Bandrowski, Federowicz, Feldstein, Dąbrowski, Bogdani, Atlas, Ostrowski, Wassung i kilkakrotnie referent Battaglia, poczem Zjazd uchwalili dany rozdział programu w stylizacji kompromisowej p. Loewensteina. Obszerne rozdziały „polityka ekonomiczna” i „polityka socjalna” przyjęto w redakcji referenta z drobnymi poprawkami, które stawiali pp. Rojecki, Kosobudzki i Feldstein. Następnie przyjęto rozdziały o kwestyi żydowskiej i ruskiej z małymi zmianami przyczem w dyskusji nad kwestyą ruską zabierali głos pp.: Merunowicz i Rybicki. W końcu przyjęto też ustęp ostatni programu, określający stosunek stronnictwa do Polaków w innych krajach austriackich oraz do innych dzielnic Polski i stwierdzający, że naczelnym ideałem politycznym Polskiej Demokracji jest niepodległość

Polski. (Program Polskiej Demokracji dołączymy niebawem do naszego pisma. Red.)

Po odczytaniu telegramów odroczył przewodniczący p. German obrady do popołudnia

Sprawa organizacji.

Popołudniu obradowano nad zasadami organizacji stronnictwa z referatu dr. Dwernickiego. Ożywiona dyskusja rozwinęła się zaraz nad pierwszymi dwoma paragrafami, stanowiącymi o przynależności do stronnictwa i jego organizacjach lokalnych.

Szło mianowicie o podkreślenie zasady, że w jednej miejscowości może istnieć tylko jedna organizacja stronnictwa, uznana przez Radę naczelną. Zabierali głos prócz referenta Dwernickiego, pp. Bandrowski, Pędracki, Gertler, German, Unger, Wassung, Aleksandrowicz, Bednarski, Goldhammer, Ostrowski, Halski, Landau, Jahl, poczem z uwzględnieniem kilku poprawek przyjęto § 1 (o przynależności do stronnictwa), który za podstawę organizacji bierze Towarzystwo demokratyczne lub tam, gdzie ich niema, grupy lokalne stronnictwa, w ich zaś braku członków, którzy piszą się na program stronnictwa. Do § tego przyjęto kompromisową rezolucję, która stwierdza konieczność jednolitej organizacji stronnictwa i poleca prezydium stronnictwa, by w każdej miejscowości, gdzie obecnie jest 2 lub więcej organizacji piszących się na program stronnictwa, spowodowało ich rozwiązanie i zawiązanie jednej nowej organizacji.

Następnie przyjęto z małymi zmianami postanowienia, określające skład i zakres działania krajowego Zjazdu mężów zaufania stronnictwa oraz Rady Naczelnej. Liczbę członków Rady naczelnej wybieranych co roku przez krajowy Zjazd podniesiono z proponowanych 21 na 25. W skład jej wejdą ponadto prezes i 3 wiceprezesi, wybrani na 2 lata przez krajowy Zjazd oraz wszyscy posłowie parlamentarni i sejmowi stronnictwa, niemniej jak przedstawiciele zaproszonych przez R. N. organów prasy.

W dyskusji nad tą częścią projektu organizacji zabierali głos pp.: Feldstein, Dąbrowski, Mięśowicz, Gertler, Georgeon, Srokowski, Bogdani, Jahl, Maryewski, Wassung i referent Dwernicki.

Dłuższa dyskusja wywiązała się nad postanowieniem przejściowym o prowizorycznym składzie Rady Naczelnej, którą to sprawę załatwiono w ten sposób, że na wniosek p. Battaglii wybrano tylko prezesa i 3 wiceprezesów, poruczając im wraz z posłami stronnictwa skooptowanie dalszych członków aż do liczby 25, oraz funkcyę prowizorycznej Rady Naczelnej aż do najbliższego kraj. Związku mężów zaufania stronnictwa.

Wybory.

Prezesem stronnictwa przez aklamację wy-

brano czł. Wydz. kr. posła J. A. hla, który wśród burzliwych oklasków, dziękując za zaufanie, objął przewodnictwo Zjazdu. Wiceprezesami stronnictwa wybrano posłów Bandrowskiego, Federowicza i Germana.

Rezolucje.

Następnie uchwalono kilka rezolucji, w tem dra Dwernickiego, wzywającą posłów stronnictwa do podjęcia bezzwłocznej akcji organizacyjnej w swoich okręgach wyborczych; dra Potockiego, wzywającą posłów, by jak dotychczas tak i nadal nie spuszczały z oka sprawy budowy dróg wodnych i starali się o jej najrychlejszą realizację; dwa Germana o załatwienie reformy wyborczej w duchu najszerzych postulatów demokratycznych na najbliższej sesji sejmowej; wreszcie przyjęto szereg wniosków natury wewnątrz-organizacyjnej.

Pod koniec obrad prezes J. A. hl podziękował przybyłym na Zjazd licznyim delegatom za gorliwość i wezwał do kontynuowania energicznej akcji organizacyjnej. Podziękował też dotychczasowemu prezesowi polskiego stronnictwa demokratycznego w Krakowie, p. Bandrowskiemu, za to, że przez ustąpienie z tego stanowiska ułatwił zjednoczenie stronnictwa. P. Bandrowski uważa ustąpienie swoje nie za ofiarę, ale za obowiązek demokracji, który wita z radością odrodzenie stronnictwa i rozszerzenie jego działalności na cały kraj. Jako wiceprezes stronnictwa, a zarazem jako prezes T. S. L., wzywa wszystkich członków do energicznej akcji na polu oświaty narodowej.

Zjazd podziękował w końcu p. Germanowi za dzielne przewodnictwo obradom Zjazdu oraz referentom pp. Battaglii, Dwernickiemu i redaktorowi Srokowskiemu za wygotowanie programu i statutu organizacyjnego.

O godz. 7 zamknął prezes J. A. hl obrady, dziękując jeszcze raz delegatom za liczny i nader czynny udział w obradach Zjazdu.

Zjazd delegatów P. S. P.

W niedzielę i poniedziałek obradował Zjazd delegatów Polskiego stronnictwa postępowego w lokalu „Życia“. Prócz delegatów ze Lwowa uczestniczyli w obradach delegaci z Kołomyi, Stanisławowa, Brzeżan, Chodorowa, Jarosławia, Przemyśla, Jasła, Przemyślan i Krakowa — razem 65.

Obradom przewodniczył prezes stronnictwa, prof. Pawlewski, który też Zjazd zagaił i wygłosił sprawozdanie z działalności stronnictwa w ubiegłym roku. Wśród obecnych zauważyliśmy posłów dra Lisiewicza i Śliwińskiego, radnych dra Aschkenazego, Schleichera i Janika, prof. Bujwida z Krakowa, red. Laskownickiego i prof. Rehmana.

Przedpołudniowe obrady poświęcone były plenarnym posiedzeniom, popołudniu obradowały sekcje. Referaty polityczne wygłosili posłowie dr. Lisiewicz i Śliwiński, zdając sprawę z prac swych w parlamencie. Komisje przedłożyły szereg rezolucji, które w drugim dniu Zjazdu uchwalono; odnośnie do stosunku stronnictwa do innych stronnictw aprobowali delegaci stanowisko zajęte przez posłów parlamentarnych w Kole polskim. W sprawie walki t. zw. bloku z t. zw. opozycją uznało stronnictwo, że istnieją w kraju 2 bloki: jeden t. zw. rządowy (!) i drugi, będący konsolidacją reakcyonizmu z demagogią i szowinizmem.

Postępowa demokracja w tej walce udziału nie bierze, zajmując się natomiast wyłącznie pracą u podstaw pod względem społecznym i narodowym. Zjazd polecił swym posłom czynić zabiegi nad połączeniem choćby w sprawach ekonomicznych dwu reprezentacji polskich w parlamencie, t. j. Klubu socjalistów polskich i Koła polskiego. Poza tem uchwalono szereg rezolucji w sprawie wyodrębnienia szkolnictwa z pod wpływów administracji, — dalej w sprawie szkolnictwa i nauczycielstwa ludowego, kooperatyw, organizacji rękoźmielniczych, w sprawie kanałowej, sejmowej reformy wyborczej, ubezpieczenia społecznego i nowej ustawy mieszkaniowej. Wreszcie uchwalono cały szereg wniosków organizacyjnych.

Zjazd zakończył się wczoraj o godzinie 6 wieczór.

Zjazd delegatów N. D.

Przez 2 dni — w niedzielę 24 i w poniedziałek 25 bm. — obradował we Lwowie w sali „Gwiazdy“ Zjazd delegatów partii narodowo-demokratycznej. Przewodniczył p. Jan Gwałbert Pawlikowski, który złożył też sprawozdanie z działalności zarządu partii, poczem nastąpił szereg referatów. I tak o sytuacji politycznej w kraju mówił prof. Głabiński, o sprawach organizacyjnych prof. Grabski. Te dwa referaty zajęły całe przedpołudnie.

Obrady popołudniowe rozpoczęły się przemówieniem prof. Buzka o stosunkach o Kole polskim, które spowodowało obszerną dyskusję, zakończoną przyjęciem całego szeregu rozmaitych rezolucji. W końcu wybrano 75 członków komitetu naczelnego, stanowiącego kierownictwo stronnictwa.

Drugi dzień obrad poświęcony był sekcjom. Było ich cztery: ruska, emigracyjna, gminna i organizacyjna (głównem zadaniem tej sekcji była sprawa „opieki“ nad mieszczaństwem polskim). Narady sekcji trwały przez cały ranek. Popołudniu obradowało znowu plenum, przed którem składali sprawozdania referenci poszczególnych sekcji. Imieniem sekcji ruskiej referował p. Michejda, emigracyjnej p. Rymar, gminnej p. Grabski i t. zw. „mieszczańskiej“ p. Gemborowicz. Mowcy przedstawili szereg rezolucji, które zebrani uchwalili.

Zjazd liczyć miał — według informacji prezydium — około 400 delegatów, reprezentujących 84 powiatów galicyjskich. Każdy z uczestników z pośród włościanstwa otrzymał wolny bilet na bezpłatne obiady i kolacje.

TELEGRAMY.

Sprawy wewnętrzne.

Jeszcze jedna porcja rokowań.

Wiedeń. (Tel. wł.). W sprawie chronicznego przesilenia węgierskiego nie zapadła dotąd ostateczna decyzja. Hr. Khuen był na posłuchaniu u cesarza, który mu polecił nawiązanie rokowań ze stronnictwami, celem stworzenia podstaw dla nowego gabinetu. Węgierski premier konferował także z hr. Stürgkhem. Hr. Khuen nie został na razie ani mianowany, ani też desygnowany na prezydenta gabinetu, mimo to spodziewają się ogólnie, że hr. Khuen otrzyma wkrótce polecenie utworzenia nowego gabinetu. Hr. Khuen wrócił wczoraj do Budapesztu i prawdopodobnie już w przyszłym tygodniu znów powróci do Wiednia, aby zdać cesarzowi relację z przeprowadzonych rokowań.

Przez cały dzień min. Lukacs był w pogotowiu, by na wezwanie Khuena stawić się w Wiedniu. Przyjazd jego jednak okazał się zbyteczny.

Urzednicy a pragmatyka.

Wiedeń. (Tel. wł.). Wczoraj odbyło się tu walne zgromadzenie Cent. Zw. Austr. Stowarzyszeń urzędników państwowych.

Przew. Grabscheid dał wyraz życzeniu wszystkich urzędników, by pragmatyka załatwiona została przed 1 lipca hr. Po przyjęciu szeregu wniosków, które dotyczyły przedewszystkiem rozmaitych szczegółów w sprawie awansu czasowego, dokonano wyborów. Prezydentem został znów st. oficyał pocztowy Fryd. Grabscheid.

Marszałek krajowy hr. Badeni u cesarza.

Wiedeń. (TBK). Cesarz przyjął wczoraj rano na posłuchaniu marszałka kraj. hr. Badeniego.

Cześć o deportacji posłów I. Dumy.

Praga. (Tel. wł.). Wczoraj odbyło się tu demonstracyjne zgromadzenie socjalistyczne przeciw deportacji 54 posłów socjalistycznych I. Dumy. W zgromadzeniu wzięło udział kilka tysięcy osób. Przemawiali posłowie: Jarosz i Marsaryk, którzy w bardzo ostry sposób krytykowali rosyjski absolutyzm. Przemawiał następnie p. Bielousow, poseł pierwszej Dumy, który uciekł z Sybiru (Poseł B. był przed tygodniem we Lwowie. Red.). Komisarz rządowy nie pozwolił prze-

mawiać mu po rosyjsku, wobec czego p. Bielousow przemawiał po polsku. Referat jego tłumaczył na czeskie jeden ze studentów polskich. Po zgromadzeniu uczestnicy urządzili demonstracyjną pochód przez ulice miasta.

Sprawy zagraniczne.

Wojna włosko-turecka.

Nowa akcja floty włoskiej.

Atak na Dardanele.

Ateny. (Tel. wł.). W tutejszych kołach oświadczają, że flota włoska w najbliższym czasie, prawdopodobnie już w bieżącym tygodniu, zajmie jakąś wyspę turecką w pobliżu cieśniny Dardaneelskiej i stamtąd urządzi wreszcie dawno zamierzony najazd na Dardanele.

Bawi tu wielu korespondentów pism włoskich w oczekiwaniu floty włoskiej na morzu Egejskim.

Wojowniczy nastrój Arabów.

Konstantynopol. (TBK). Syn znanego woźdza algierskiego Abd el Kadera, który zwiedza okolice między Benghasi a Trypolisem, donosi, że wszędzie Arabowie pełni są zapału wojennego. Proklamacyę szajka szczepu Senussi, wzywającą do świętej wojny, wszędzie rozdają.

Polityczne kazanie.

Konstantynopol. (TBK). Podczas onegdajszego selamluku po przybyciu sułtana do meczetu jakiś hodża albański wstąpił na ambonę i począł wygłaszać kazanie, omawiając także położenie polityczne. Aresztowano go.

Zmodernizowany „chory człowiek“.

Saloniki. (TBK). MłodoTurcy rozbili tu zgromadzenie wyborców opozycyjnych.

Niespokojna wyspa.

Rzym. (TBK). „Stefani“ donosi z Canej, że komitet rewolucyjny wybrał 69 posłów do Izby greckiej.

Wyborcza porażka socjalistów włoskich.

Rzym. (TBK). W pierwszym okręgu wyborczym Wenecji i w Alessandrii odbyły się wybory uzupełniające do Izby posłów. Dotychczasowi posłowie socjaliści: Musatti i Zerboglio, złożyli mandaty, ponieważ ze względu na opozycję swą przeciw wojnie z Turcją stanęli w sprzeczności z większością swych wyborców. W Wenecji wybrano znaczną większością konstytucyjnego kandydata Orsi'ego, w Alessandrii prawdopodobnie potrzebny będzie wybór ściślejszy między socjalistą Bonardi'm a kandydatem konstytucyjnym.

Spotkanie króla włoskiego z Wilhelmem II.

Wenecja 24 marca. (TBK). Przybył tu dziś (niedziela) cesarz Wilhelm wraz z innymi książętami. Na dworcu witali go: niemiecki ambasador z Rzymu, tutejszy konsul niemiecki i przedstawiciele władz. Cesarz udał się na pokład jachtu „Hohenzollern“.

Wenecja. (TBK). Król włoski przybył tu wczoraj o 8:30 rano. Liczna publiczność zgromadziła mu owację. Pogoda śliczna.

Wenecja. (TBK). Król Wiktor Emanuel wyjechał wśród entuzjazmu ludności o godzinie 10:30 rano gondolą dworską na spotkanie cesarza Wilhelma. Załogi okrętów cesarskich wzniosły przy spotkaniu okrzyk „hurra!“, działa dały strzały wiwatowe. Powitanie monarchów było nadzwyczaj serdeczne, kilkakrotnie się pocałowali. Następnie udał się cesarz do pałacu królewskiego na śniadanie. Tłum na placu Marki zgotował monarchom gorącą owację.

Wenecja. (TBK). Król i cesarz, po obejrzeniu arsenału, w szalupie odbyli jazdę okrężną

po mieście, wltani wszędzie owacyjnie przez ludność.

Po wizycie wiedeńskiej.

Berlin. (TBK). „Nord. Allg. Ztg.” pisze w przeglądzie tygodniowym odnośnie do wizyty cesarza niemieckiego w Wiedniu: „Przy tej okazji, jak przy wielu dawniejszych, okazała się serdeczność stosunków osobistych, łączących obu monarchów. Cesarz nasz odczuwa potrzebę corocznie uściśnić dłoń ojcowskiego swego przyjaciela i wiernego sojusznika na tronie Habsburgów i odbyć z nim przyjazną wymianę myśli. Naród niemiecki i narody Austro-Węgier biorą serdeczny udział w tych objawach sympatii i widzą w nich pomyślny dowód niezmiennego trwania stosunku poufałości, który od dziesiątek lat w tak wielkiej mierze został wypróbowany. Po wizycie w Wiedniu nastąpi zjazd cesarza Wilhelma z królem włoskim w Wenecji i zaświadczy ponownie o przyjaznych uczuciach, jakie żywią względem siebie sprzymierzeni monarchowie”.

Bethman Hollweg zostaje!

Berlin. (TBK.) „N. A. Ztg.” dementuje pogłoskę o dymisji kanclerza.

Zamordowanie Księcia Samos.

Konstantynopol. (TBK). Na wyspie Samos zastrzelił onegdaj z rewolweru Grek Paridis księcia Samos Kopassisa-effendiego.

Ateny. (Tel. wł.) O zamachu na księcia Samos donoszą: Zamach nastąpił w chwili, gdy książę z kościoła jechał do pałacu. Paridis dał doń 5 strzałów rewolwerowych, z tych 3 trafiły księcia. Zamach nastąpił z powodów politycznych, książę bowiem w ostatnich czasach popadł w zatarg z parlamentem i dwakroć go rozwiązywał, zdradzając wogóle zachcianki absolutystyczne.

Z zamętu perskiego.

Teheran. (TBK). Salar ed Dauleh odrzucił propozycję rządu perskiego, aby w zamian za roczną pensję wyjechał z Persyi. Dąży on do uzyskania terytorium około Hermanszah jako księstwa.

Walki pod Melillą.

Madryt. (TBK). W walce pod Melillą dn. 22 bm. poległ trzech poruczników i jeden podpuł-

kownik, a jeden pułkownik i czterech poruczników zostało zranionych. Z żołnierzy padło 29 a 77 jest rannych.

Wielkie zwycięstwo powstańców meksykańskich.

Nowy York. (TBK). Z Ymenes w Meksyku donoszą, że po trzydniowej krwawej walce, w której po obu stronach padło wielu zabitych i wielu było rannych, powstańcy — jak sami twierdzą — zostali panami placu. Powstańcy puścili lokomotywę z 40 ładunkami dynamitowymi na pociąg wiozący wojska związkowe — przy spotkaniu 60 ludzi zginęło.

Kłeska rządowych wojsk chińskich.

Kuldża. (Pet. ag. tel.). Koło Szicho przyszło do morderczej walki między rządowymi wojskami chińskimi a rewolucjonistami, w której wojska rządowe straciły 1500 ludzi w zabitych, 80 jeńców, 8 dział i wiele żywności. Rewolucyoniści mieli 200 poległych; maszerują na Szicho.

Z zaboru i caratu.

Konferencja apolitycznych studentów rosyjskich.

Petersburg. (TBK). Otwarto tu uroczyste pierwszą wszechrosyjską konferencję studentów i akademików, którzy z zasady chcą się poświęcać tylko nauce i trzymać się zdala od polityki. Prezydent ministrów nadesłał telegram powitalny, w którym wyraża życzenie wzmocnienia się organizacji tych studentów, którzy dążą do tego, by przez gorliwą pracę naukową zapewnić ojczyźnie potrzebne uzupełnienie szeregów ludzi naukowo wykształconych.

Straszna katastrofa w Alpach austriackich.

11 osób porwanych przez lawinę.

Wiedeń. (TBK.) Lawina pochwyliła 11 osób drużyny wycieczkowej na Wysokiej Śnieżce (Hochschneeberg); dotąd tylko jedną osobę uratowano oraz znaleziono zwłoki jednego uczestnika wycieczki. Wysłano pogotowie ratun-

kowe. Zachodzi obawa, że reszta towarzystwa zginęła.

Przewodnikiem wycieczki był sędzia Hacker z Wiednia; zabity nazywa się Emerich Keuner. Reszta uczestników wycieczki uchodzi za zgubioną. Była to część wielkiej wycieczki na Śnieżkę, złożonej z 450 osób.

Wiedeń. (Tel. wł.) O katastrofie na Śnieżce nadeszły tu jeszcze następujące szczegóły:

Z większej wycieczki kilkuset osób odłączyła się tuż pod samym szczytem grupa złożona z kilkunastu osób i weszła na bardzo niebezpieczną o tej porze roku drogę. Niebawem zaskoczyła je lawina i porwała niemal wszystkich. Jedna z turystek zdołała się ocalić i udała się do najbliższej miejscowości, skąd wysłano ekspedycję ratunkową. Ekspedycja odszukała zwłoki jednego z uczestników niebezpiecznej wycieczki. Los reszty nie jest wiadomy, gdyż silna śnieżycza uniemożliwiła poszukiwania. Nie jest wykluczone, że kilku uczestników wycieczki poszło innym stokiem góry i zdołało się ocalić.

Śnieżka ma 2000 m. i jest ulubionym miejscem wycieczkowemu Wiedeńczyków. W lecie nie przedstawia najmniejszego niebezpieczeństwa — obecnie z powodu odwilży, a następnie gołoledzi wiele ścieżek jest niebezpiecznych, o czym donosiły dzienniki, przestrzegając turystów przed nieostrożnym ich używaniem.

Automobilowi bandyci.

Paryż. (TBK.) 6 bandytów wczoraj rano w Montgeron zatrzymało automobil, zabiło szofera i zraniwszy pasażera, umknęło na zdobytym wehikule.

Chantilly. (TBK.) O 10:30 rano 6 bandytów, w tem 4 uzbrojonych w rewolwery, wpadło do banku „Generale”, zabiło kasyera i jednego urzędnika, zraniło drugiego śmiertelnie, poczem zrabowało 40.000 franków i umknęło. Są to prawdopodobnie bandyci z Mongeron.

Paryż. (Tel. wł.) Przypuszczają tu, że przywódca napadu bandyckiego na bank „Generali” jest znanym bandytą automobilowym nazwiskiem Bonnot. Jest to już w ostatnich czasach czwarty napad tego rodzaju.

Katastrofa kolejowa.

Brześć Litewski. (TBK.) Ofiarą katastrofy kolejowej padło 18 podróżnych.

DANIEL LESSUER.

26

Tajemniczy strzał.

Tłumaczyła Z. Habdankówna.

— Ach! na cmentarz — szepnął glucho. — Ale czemu jesteś pani tak zażenowana? Czy sympatia dla Maryi powstała podczas wspólnie odbywanych podróży?...

— Ależ — przerwała mu Rosyanka — nie tylko z samej sympatii udalam się na cmentarz.

— A więc?

— Chciałam się przekonać, czy będzie na pogrzebie książę Omizoff.

— Książę Omizoff?...

Tym razem Alfred osmielił się powtórzyć to nazwisko. Po chwili mruknął z boleścią:

— Dziecko ma imię rosyjskie!

— Borys?

— Nie... Sergiusz.

— Wszyscy Omizoffowie otrzymują na chrzcie pierwszym imię Sergiusz — odrzekła studentka. — Obecny książę nazywa się Sergiusz-Borys. Jego ojciec nazywał się Sergiusz-Włodzimierz. Brat jego, po którym otrzymał spadek, Sergiusz-Dymitr. Jednym słowem wszyscy... Tradycja...

Panna Kachintreff mówiła z własnego popędu, z jasnością, na jaką inna kobieta nie byłaby się przez samą delikatność zdobyła. Ale widocznie młodej dziewczynie obcą była subtelność uczuć. Z całej jej postawy przebijała się nietylko prawda, ale także jakaś dziwna osobista zaciętość. Każdy ustalony szczegół zdawał się odpowiadać jej wewnętrznym przewidywaniom; stwierdzała to coraz silniej. I zaabsorbo-

wana wyłącznie własnymi myślami nie oszczędzała człowieka, który cierpiał tak, jak tylko może człowiek cierpieć. Gdy skończyła objaśnienia co do imienia „Sergiusz”, nie odróżniała już twarzy Alfreda. Było już około godziny ósmej. Ciemny mrok panował w przedziale. Tatiana nie widziała więc biednej, udręczonej twarzy swego towarzysza, jego oczów, napełnionych łzami, i bolesnego drżenia ust. Nagle Alfred przypomniał sobie słowa mamki: „Sergiusz... to imię najbardziej drogie dla tej, która go na świat wydała”. Bezwątpienia!... imię ojca! najbardziej cenione i najcharakterystyczniejsze. Imię nadawane wszystkim synom dumnej rodziny Omizoffów — a więc i syn nieprawdy miał nosić to imię, tak iak i inni, dla stwierdzenia związku... związku miłości. „Sergiusz... imię najdroższe dla tej, która go na świat wydała”. Wyrwać z jego pamięci to zdanie, to wyrwać z krwawiącej rany zatrute ostrze! — Maryo... moja Maryo!... łkała boleśnie dusza Delchaume'a.

Nagle okrzyk wściekłości wyrwał się z jego piersi:

— Ah! i ja powiedziałem, że będzie moim synem! Nigdy!... nigdy!... Bękart jednej z tych ładacznic... i jednego z tych dzikich despotów...

Zakrzuszył się. Po chwili złapawszy oddech, ciągnął dalej:

— Zresztą muszę być zupełnie wolnym, by móc zgładzić ojca. Oh! ja go wynajdę!... Zniechęć go czynnie! Będzie musiał bić się ze mną, mimo że jest księciem i Omizoffem!

— Oh! — westchnęła Tatiana. — Już Paryż! A ja miałam jeszcze panu tyle do opowiedzenia.

— Czy będzie kto panią oczekiwał? — Potrząsnęła głową przecząco.

— Na mnie również nie. Czy chce pani być dobrą?

Zakłopotał się chwilę.

— Nie mogę pani zawieźć do siebie.

W rzeczy samej... ze względu na konwenanse... Trzeba było liczyć się z ludźmi, przez szacunek dla zmarłej. Bo dla nich samych... Ich nie obchodziły żadne konwenanse świata.

— Ja również — mruknęła Rosyanka — nie mogę pana zawieźć po siebie.

— Oh! pani...

I zrobił gest, jak gdyby chciał dać do poznania Rosyance, iż zupełnie o tem nie myślał.

Panna Kachintreff odrzekła spokojnie:

— Ale nie dla tej przyczyny, którą pan przypuszcza. Tylko, że u mnie nie jest się nigdy samym. Mamy tylko jeden pokój i dwa łóżka na cztery studentki. A więc zawsze gdy jedna śpi, druga pracuje. Przytem rzadko kiedy zdarza się, by która z nas była poza domem, tak jak ja obecnie, z wyjątkiem godzin wykładowych.

Delchaume zwrócił ku młodej dziewczynie swe mizerne, rozgorączkowane oblicze:

— Pani, ja czuję, że pani cierpi i że cierpiałam!... Robisz wrażenie osoby nieposkromionej odwagi. A jednak jesteś kobietą. Nie powinienem być słabszym od pani. Czuję się bardzo nieszczęśliwym. Ale ja mam obowiązki do spełnienia, z których jeszcze, co prawda, nie zdaje sobie dokładnie sprawy. Pragnę odzyskać równowagę. Pragnę móc liczyć na swoje siły. Czy zgodzisz się pani być mi w tem pomocną?

W świetle elektrycznych lamp oczy cudzoziemki zaiskrzyły się nagle.

(C. d. n.)

Wylewy w południowej Francji.

Paryż. (TBK). W prowincjach południowych z powodu deszczów i roztopów rzeki wystąpiły z brzegów. W Angulenie i Grenoble niżej położone części miasta są pod wodą.

Katastrofa budowlana.

Budapeszt. (TBK). Przy budowie kanału na bulwarze Hungaria 50 m² ziemi wpadło z powodu niedostatecznego podstemplowania w 5-metrowy dol, w którym pracowało 10 robotników. 7 zdołało się uratować, 3 zostało zasypanych.

Promocja doktorska i ślub na łożu śmierci.

Grac. (Tel. wł.) Asystent kliniki tutejszej Max Hubert został wczoraj „sub auspiciis imperatoris” na łożu śmierci promowany na doktora medycyny. Po promocji odbył się ślub młodego doktora, który wieczorem zmarł.

Depesze „Ekonomisty”.

Strajki górnicze.

Londyn. (TBK.) W Izbie gmin oświadczył sekretarz stanu, że rokowania jeszcze nie są ukończone, wobec czego obrady nad bilem o płacy minimalnej zostały odroczone.

Londyn. (TBK.) Kasy strajkowe w Lancashire i Cumberland są wyczerpane, inne wyczerpane będą w ciągu tygodnia. W niektórych kopalniach szkockich w sobotę podjęto pracę. Chętni do pracy nie natrafiają na przeszkody.

Bruksela. (TBK.) Na wczorajszej narodowej konferencji górników okazało się, że o strajku w Belgii niema mowy. Przyznano robotnikom w większości kopalń podwyżkę płac, a dalsza podwyżka ma nastąpić z początkiem kwietnia. Mimo to robotnicy dalej dążyć będą do 15 proc. podwyżki płac.

Praga. (TBK.) W rewirach Brůx i Dux strajk wzrasta, w Osieku i Falknowie wybuchł, w Cieplicach jest lada dzień oczekiwany.

Nowa pożyczka rosyjska.

Londyn. (TBK.) Według „Even. Standarde” Rosja wkrótce zaciągnie pożyczkę na 4½ proc. w kwocie 1,400.000 funtów szterl.

Z ostatniej poczty.

Burzliwe manifestacje w Budapeszcie. Onegdaj popołudniu odbyło się przed muzeum narodowym zgromadzenie na rzecz radykalnej reformy wyborczej przy udziale 20.000 osób, także robotników i akademików. Przemawiali posłowie, wśród nich Justh i hr. Teodor Batthyanyi.

Po zebraniu uszykował się pochód i podążył przed parlament; tu miano się rozjechać.

Wskutek nieporozumienia i mylnego zarządzenia urzędnika policyjnego wyparła policja część manifestantów na ulicę Maksa Falka; tu usiłował urzędnik policyjny odebrać czerwoną flagę pewnemu robotnikowi; wszczął się tumult, policja konna dobyła szabel i rozpędzając tłum pokaleczyła kilka osób; pewien policjant spadł z konia i doznał wstrząśnienia mózgu.

Wyprzagnięto konie od dorożki, którą jechał poseł Hollo i tłum odwiózł go do domu. Niedaleko urządzono demonstrację przeciw mieszkającemu tam posłowi Wilhelmowi Vazsonyiemu, który ostatnimi czasy występował żywo przeciwko agitacji wyborczej partii Justha. Wybito okna w jego mieszkaniu. Wytłuczono też szyby w kawiarni. Policja rozprószyła tłum kilku szarżami, strzelając w powietrze. Kilka osób odniosło obrażenia. 20 osób uwięziono. W końcu zapanował spokój.

KRONIKA.

We wszelkich sprawach redakcyjnych należy się zwracać wprost do redaktora naczelnego dra Rogera Battaglii.

Kalendarzyk:

Dziś, wtorek rz.-kat. Emanuela; gr.-kat. Nykifora. Wschód słońca o godz. 5:18 rano, zachód słońca o godz. 5:42 popołudniu.

Repertuar Teatru miejskiego:

We wtorek 26. marca po raz ostatni w bieżącym sezonie: „Opowieści Hoffmana” fantastyczna opera w 4 aktach J. Offenbacha. Ostatni pożegnalny występ Otokara Marzaka, artysty król. opery w Dreźnie, w partyi Hoffmana występ Irény Bohuss w partyi Antonii i ostatni występ Stanisławy Korwin Szymanowskiej w partyi Ialki.

Odczyty Józefa Piłsudskiego. Czwarty odczyt z cyklu „Powstanie 1863 r.” odbędzie się w „Życiu” (Sienkiewicza 9) dziś (we wtorek) o godz. 7:30 w. Piąty i ostatni odczyt z tego cyklu w środę d. 27 b. m. Wstęp 50 hal., akad. 30 hal., członk. 10 hal.

Z akad. Koła artysty-dramatycznego. Sędziów Stanisława Wyspiańskiego i „Inteligenta” Bol. Gorczyńskiego daje dziś we wtorek dnia 26 b. m. w sali Kasy miejskiej o godz. 7. Akad. Koło artystyczno-dram. Bilety wcześniej u WP. Polonickiego. (Księgarnia Polska, ul. Akademicka).

Z żałobnej karty. W sobotę 23. b. m. zmarła w mieście naszym w 65 roku życia bhp. Regina Poellerowa, która jako osoba wielkich zalet serca cieszyła się w kole swoich bliskich gorącą miłością i wysokim szacunkiem. Śmierć bhp. Reginy Poellerowej dotyka boleśnie członka naszej redakcji p. Oskara Poellera, którego zmarła była matką. Ciężko dotkniętemu koledze zasyła redakcja „Gazety Wieczornej” wyrazy najserdeczniejszego współczucia, które aby mu było bodaj słabą pociechą w cierpieniu.

Sprawa dzierżawy teatru. Porządek dziennej XXXVIII posiedzenia Rady m. Lwowa, które odbędzie się w czwartek 28 b. m. o godz. 7 wieczorem, obejmuje między innymi sprawę dzierżawy teatru miejskiego.

Towarzystwo Przyjaciół Muzeum narodowego w Rapperswilu. Dnia 21 bm. o godzinie 6 wiecz. odbyło się pod przewodnictwem p. prof. Jerzego hr. Mycielskiego posiedzenie wydziału Towarzystwa, na którym wybrana ad hoc komisja przedłożyła wnioski, dotyczące szerszej organizacji Towarzystwa, tudzież przyszłego zjazdu w Rapperswilu. Uchwalono wydrukowanie i rozrzucenie odezwy, zachęcającej do zbierania składek na cele Towarzystwa, dalej wydanie obszerniejszej broszury, informującej o zamiarach Towarzystwa względem Muzeum i przedstawiającej fachowy plan jego reorganizacji na podstawie aktów fundacyjnych. Projekt broszury przedłoży Komisja wydziałowi już w drugiej połowie maja b. r.

W sprawie zejść na przedstawieniu teatru niem. w Stryju. Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o umieszczenie. Wobec korespondencji, jakie się w ostatnich czasach pojawiły w prasie polskiej, przedstawiających fakt rzekomej demonstracji w sali „Sokoła” na przedstawieniu trupy bawarskiej „Tegern-See Bauern Theater” w dniu 15 marca 1912 w sposób uwłaczający stanowiłku wydziału „Sokoła”, jakie zawsze zajmował w sprawach narodowych, poczuwa się wydział do obowiązku podać do powszechnej wiadomości, że w sprawie powyższej przeprowadził jak najściślejsze dochodzenia i że równocześnie zwraca się do Związku Polskich Towarzystw sokolich we Lwowie z prośbą o wydanie swej opinii w tej sprawie. Na razie nabraliśmy przekonania, że rzekomi demonstranci działali pod wpływem niesumiennej agitacji. Prosimy wszystkie redakcje o przedrukowanie niniejszego wyjaśnienia. Wydział pol. Tow. gimn. „Sokół” w Stryju.

Wypadek kolejowy. Onegdajszej nocy wykołczyły się na stacji Borynicze podczas przeciągania pociągu towarowego 384 trzy wozy na zwrotnicach od strony Lwowa. Wskutek tego pociąg pospieszny nr. 1, oraz pociągi osobowe 314 i 322 spóźniły się o 3 do 4 godzin. Z ludzi nikt nie został skaleczony. Wczoraj o 8 rano usunięto przeszkodę. Śledztwo w toku.

Dwaj waleczni. Mamrek Izrael i Mojżesz Feder poróżnili się z powodu jakiejś drobnostki. Gdy dobór słów się wyczerpał waleczni mężowie poczęli się przekonywać pięściami, przyczem strasznie się potłukli. I byłaby bójka ta trwała długo, gdyby nie interwencja stójkowego, który obu z pola bitwy odwiózł na stację ratunkową.

Pokasany przez psa. Na idącego ulicą Kordeckiego 12-letniego Włodzimierza Fiałkowskiego rzucił się pies inż. Białkowskiego i pokasał go w twarz bardzo dotkliwie. Rannego opatrzyło pogotowie.

Jak we Lwowie jeżdżą! Woźnica Samuel Halpern z Chodorowa jechał wczoraj ul. Skarb-kowską tak nieuważnie, iż potrafił 35-letnią Bli-mę Gelber, która szła niosąc na ręku swe 2-tygodniowe niemowlę. Gelberową razem z dzieckiem odwieziono do szpitala, zaś niefortunnego woźnicę zamknięto w aresztach.

„Nie dziegaj, nie dziegaj”... Przykreść wielka spotkała wczoraj plut. pol. Małańczuka. Pełnił oto służbę w kinematografie przy ul. Jagiellońskiej, gdzie zauważywszy niejakiego Antoniego Krajewskiego, pisarza w prokuratury skar-bu, zwrócił mu uwagę, że bocznem wejściem nie wolno do kinematografu wchodzić. Na to Kra-jewski odparł konfidencyjnie: „Nie dziegaj, nie dziegaj, nikt się ciebie o to nie pyta!” Policjantowi naturalnie poufałość ta się nie podobala i na Krajewskiego zrobił doniesienie.

N. N. i N. N. Doniesienia policyjne bywają czasami urozmaicone. Wczorajszy protokół zawiera naprzykład takie wypracowanie: „C. i k. plutonowy policyi Boberski przystąpił na inspekcję N. N., niemego, który na ulicy Karola Ludwika usiłował dostać się do torebki N. N., kobiety, chcąc — ją (?) otworzyć. Boberski, który to widział, przytrzymał go. Niemego oddano do aresztów policyjnych”...

„Nie kładź palca między drzwi”. Władysław Tracikiewicz ma na sumieniu pewną „nieścisłość”. Wziął mianowicie od p. Jerzego Banasewicza, urzędnika kasy miejskiej, 2 kartki zastawnicze, by na nie pożyczyc pieniądze i ulotnił się. A choć bawił we Lwowie, zachowywał tak ściśle incognito, że policja, mimo usilnych poszukiwań, znaleźć go nie mogła. I byłby może Tracikiewicz dalej fruwał na wolności, gdyby nie własna jego głupota. Nie wiedzieć po co kręcił się wczoraj w gmachu c. k. dyrekcyi policyi, gdzie spotkany przez kom. pol. Rudka, powędrował natychmiast do aresztów.

Uroczystość strażacka. Wczoraj odbyła się w dziedzińcu ratuszowym uroczystość wręczenia odznak honorowych członkom ochotniczej Straży pożarnej „Soł”. Do zebranych przemówił prez. Neumann, który przy wtórze kapeli narodowej wręczył honorowe medale ministeryalne prezesowi Związku r. Michałowi Makowiczowi, jakoteż jego zastępcy i adjutantowi, a to w uznaniu ich 25-letniej strażackiej działalności. Poza-tem otrzymało kilku innych strażaków odznaki honorowe. W imieniu odznaczonych podziękował w serdecznych słowach r. Makowicz. Z kolei odebrano przysięgę od nowo zaciężnych ochotników, poczem korpus przedefilował przed prezydentem miasta, otoczonym gronem radnych i dziennikarzy.

Aresztowanie umysłowo chorej. Na wezwanie Idy Witkowskiej, wdowy po urzędniku prywatnym, zamieszkałej pod l. 20 przy ul. Czarneckiego, aresztowano umysłowo-chorą córkę jej, Jadwigę, która, wpadłszy w szal, groziła domownikom. Nieszczęśliwą oddano pod opiekę komisyaryatu IV dzielnicy.

Zgubiono: Złotą broszkę z 3 szafirowymi kamiami. — Zegarek tuiński z 2 brvlancikami i łańcuszkiem. **Znaleziono:** Pugilares z kwotą 20 koron. — Płany budowlane z rachunkami. — Damski srebrny zegarek.

NADESLANE.

Sekundaryusz Dr. S. Oberlaender

ordynuje w chorobach dróg moczowych, skórnych i wenerycznych 773

plac Smolki 1a, I. p.